

Dokument nr. 8:55

(1999-2000)

Forslag fra stortingsrepresentantene Kristin Halvorsen og Hallgeir Langeland om uavhengig undersøkelse av reduksjon av CO₂-utslipp ved eventuell bygging av gasskraftverk i Norge

Til Stortinget

Bakgrunn

I debatten omkring St.meld. nr. 29 (1998-1999) og Dokument nr. 8:47 (1998-1999) om bruk av gasskraft i Norge, har redusert import av kraft fra kullfyrte kraftverk i Danmark vært brukt som et hovedargument fra tilhengerne av gasskraftverk. Siden CO₂-utslippene pr. energienhet er mindre for gass enn for kull, vil dette bety mindre utslipp av CO₂ totalt sett. Faglige instanser er imidlertid uenige i om gasskraftverkene vil redusere utslippene i Norden.

Det ble i behandlingen av innstillingen til St.meld. nr. 29 (1998-1999) lagt frem forslag om forandringer av forurensingsloven for å gjøre det mulig å bygge gasskraftverk. Bakgrunnen for forslaget var at en juridisk betenkning fra lovavdelingen i Justisdepartementet gjorde det klart at slik forurensingsloven er nå, gir den ikke rom for øking av forurensende utslipp uten at det kan dokumenteres at en slik virksomhet fører til reduksjon av utslipp andre steder.

Hvorvidt norske gasskraftverk faktisk fører til reduksjon av utslipp av CO₂ er derfor helt avgjørende for om forurensingsloven bør forandres eller ei, og om gasskraftverkene bør bygges.

Det faglige grunnlaget for argumentet om reduksjon av CO₂ i Norden som følge av gasskraftverk i Norge, reflekteres ikke entydig blant faglige eksperter i Norge og andre land. På møtet i energi- og miljøkomiteen i vår sa Statens Forurensingstilsyn (SFT) at selv om vi er nødt til å importere kullkraft i opptil ti år til, vil det være bedre globalt sett enn om vi i dag bygger gasskraftverk som vil fortsette å slippe ut store mengder CO₂ i lang tid framover.

I et notat fra 18. februar i år skriver SFT:

«SFT vurderte også utslippvirkningene av gasskraftverk i forhold til import av kullkraft fra kontinentet. Dersom en legger til grunn at norsk gasskraft vil redusere produksjonen av kullkraft i Europa og at den økte produksjonskapasiteten ikke spises opp av økt el-

forbruk, kan norske gasskraftverk redusere CO₂-utslippene på kort sikt. Gasskraftverkene har imidlertid lang levetid (20-30 år) og det er sannsynlig at de akkumulerte utslippene på lang sikt vil være lavere med «CO₂-frie» gasskraftverk, selv om en må vente på renseteknologien og importere kullkraft i en periode på 3-10 år.»

NVE ser sammenhengen mellom utslipp av CO₂ og forbruks- og produksjonsutviklingen i årene fremover. Ettersom Kyoto-protokollen nå er signert, er det den og de energipolitiske tiltakene som vil komme for å oppfylle protokollens forpliktelser, som vil være bestemmende for de totale utslippene i Norden. I et leserbrev i Aftenposten uttrykker faginstansen det som følger:

«NVE påpekte (i konsesjonen) at norsk gasskrafts virkning på utslipp av CO₂ blant annet ville avhenge av forbruksutviklingen, og hvordan en forventet vekst i elektrisitetsforbruket i Norden skulle dekkes inn gjennom økt produksjonskapasitet.»

I Aftenposten 18. februar i år sier sentrale aktører i det danske kraftmarkedet rett ut at de tviler på at norske gasskraftverk vil påvirke danske kullkraftverk i det hele tatt, og at ingen danske kullkraftverk vil bli stengt. Eksperter i miljøbevegelsen uttrykker det samme synet. En rapport fra Norges Naturvernforbund fra februar i år konkluderte at

«Hverken ved netto eksport eller netto import av kraft vil bygging av gasskraft i Norge føre til reduserte klimagassutslipp i Norden eller Nord-Europa.»

Man kan med andre ord ikke si det er avgjørende sikkert at bygging og drift av norske gasskraftverk vil føre til reduserte utslipp totalt i løpet av sin levetid, eller ei. I beste fall er det faglig uklarhet, kanskje fordi forutsetningene er forskjellige for de ulike rapportene.

Forslag

Ikke minst i lys av at forurensingsloven kan bli endret i prosessen frem mot bygging av gasskraftverkene, og den store betydning dette vil få for fremtidig norsk klima- og energipolitikk, fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen ta initiativ til en uavhengig undersøkelse om hvordan norske gasskraftverk vil redusere europeiske CO₂-utslipp i løpet av tidsperioden for et gasskraftverks levetid, minimum 20 år.

29. mars 2000